

Agenda Overleg Literaire Organisatoren

Datum: vrijdag 11 juni 2021
Tijd 10:00-11:30
Locatie In uw kot
Voorzitter Willem Bongers-Dek
Secretaris Aline Lapeire

Aanwezig: Silvie Moors (Bond zonder naam), Tim Thomaes (Dans Dichter Dans), Pascal Nicolas (Willemsfonds), Laura Huygen (Davidsfonds), Suzanne Terhaar (Willemsfonds), Arman Erdil (Literatuur Vlaanderen), Lara Rogiers (Literatuur Vlaanderen), Tine Englebort (Krook), Saskia Boets (Luisterpunt), Miksi Brouwer (SpeakEasy), Nicolas Leus (KANTL), Hilde Reyniers (Reynaertgenootschap), Michaël Vandebril (Antwerpen boekenstad), Lauren Borremans (deBuren), An Leenders (Creatief Schrijven), Stefanie Jonckheere (Stad Kortrijk), Lotte Dodion (VONK en Zonen), Ilke Froyen (Passa Porta), Sofie Vandamme (De Letterie), Leander Coorevits (Behoud de Begeerte), Philip Meersman (Brussels Planetarium Poetry Fest), Ann Vandenbergh (Bib Leuven)

Verontschuldigd: Hendrik Tratsaert (Ons Erfdeel), Yannick Moyson (Mensen zeggen dingen), Marijke Rekkers (Villa verbeelding), Rik Van Daele (Reynaertgenootschap), Vincent Coomans (Stad Kortrijk), Peter de Roo (Huis van de dichter), Xavier Roelens (Folio), Sofie Verraest (Snug Harbor), Peter Van den Eede (Voo?uit), René Van Loon (Confituur), Stefaan Goossens (Poëziecentrum), Dirk Terryn (Lezerscollectief)

Duur

1. Agenda, mededelingen en notulen

20'

- Voorstelrondje

Welkom aan de nieuwe gezichten! We overwegen OLO-medailles voor de leden die we al maanden of jaren mogen verwelkomen.

Dit overleg vindt nog digitaal plaats, maar met de notulen sturen we een bevraging mee over hoe de leden dit in de toekomst het liefst zien: digitaal, in het echt of afwisselend.

- Notulen 5 maart 2021

Geen opmerkingen bij de notulen. Ze worden gepubliceerd op <https://deburen.eu/project/25/overleg-literaire-organisatoren>

- Oproep Week van het Nederlands

deBuren en de Taalunie organiseren samen de Week van het Nederlands van 2-9 oktober (<https://weekvanhetnederlands.org/>). Thema dit jaar is 'Taal op stellen'; er zal extra aandacht worden besteed aan regio's waar het Nederlands veel bestudeerd wordt (Italië, Noord-Amerika) en waar het Nederlands een historiek heeft (Zuid-Afrika, Suriname...) Op uitnodiging van de Week maakten ambassadeurs Elfie Tromp en Jaouad Alloul samen een performance, die zal rondreizen in Vlaanderen en Nederland. Er wordt ook een Taalkrant, met info en leuke wedstrijden.

Vanuit de Week wordt gezorgd voor een kader en de promotie van activiteiten, maar voor de activiteiten rekenen we op de literaire organisatoren! Plan dus activiteiten rond het Nederlands in deze week: voorleessessies, boekenclubs, workshops... Wie hierover wil brainstormen, mag een mailtje sturen naar lauren@deburen.eu.

- Lang Zullen We Lezen: najaar 2021

Het OLO en Lang Zullen We Lezen zetten de samenwerking voort waarbij vanuit het OLO input aangedragen worden voor de rubrieken [in de kijker](#) en [boekenlijst](#) op LZWL, het boekenplatform van de VRT. Wie een activiteit/tijdschriftnummer/oproep in de kijker wil zetten dit najaar of wie nog niet eerder een boekenlijstje aanleverde en dat graag doet, mag dat **tegen 5 september** laten weten aan aline@deburen.eu. Samen met LZWL maakt zij een planning op, waarna de templates en deadlines worden rondgestuurd. Myriam Blicck van VRT volgt verder op.

- Meldpunt grensoverschrijdend gedrag in de literaire sector

Zoals bij 'Ongelijk maar eerlijk' doen we een open oproep aan alle leden: wil je mee aan tafel bij het nadenken over een meldpunt voor grensoverschrijdend gedrag in de literaire sector, samen met Literatuur Vlaanderen en de VAV? Laat het weten aan willem@deburen.eu Degenen die eerder al interesse toonden om betrokken te worden, ontvangen binnenkort een uitnodiging voor een overleg.

2. Ongelijk maar eerlijk

20'

Uit het onderzoek 'Ongelijk maar eerlijk' van Kila van der Starre bleek dat er vooral bij scholen en bibliotheken een lager bedrag wordt voorzien voor de vergoeding van literaire artiesten die komen optreden. Het BoekenOverleg en Literatuur Vlaanderen zijn bezig met het opzetten van een vervolgonderzoek dat het perspectief van de auteur centraal stelt, het OLO is via de voorzitter in die kerngroep vertegenwoordigd. De verhouding tot scholen en bibliotheken zal daarin nader onder de loep worden genomen en het gesprek met de VVBAD is daarover ook opgestart.

Het onderzoek van Kila was beperkt in omvang, daarom lanceerden we een rondvraag bij literaire organisatoren en auteurs naar verloningspraktijken. Die kan hier ingevuld worden: <https://deburen.eu/project/25/overleg-literaire-organisatoren> We hebben een 20-tal reacties gehad vanuit auteurs, maar slechts 3 vanuit literaire organisatoren. We hebben in overleg met Literatuur Vlaanderen de referteperiode verlengd **tot 30 november**. Een warme oproep dus om als organisatie deze korte bevraging nog in te vullen; dan kunnen we in het OLO van december hierop verdergaan.

Wat wel opviel bij de 3 reacties vanuit organisaties, was dat het traject al veranderingen teweeggebracht heeft.

3. Nieuws vanuit het BoekenOverleg/VRT

20'

Sedert dit voorjaar komen alle goedgekeurde notulen uit het BoekenOverleg op de OLO-pagina, maar in het overleg vermelden we nog eens de hoogtepunten. Reacties op en agendapunten voor het BoekenOverleg blijven steeds welkom!

- Initiatieven rond heropstart evenementensector / cultuursector

In overleg met het kabinet van Jambon zijn enkele initiatieven genomen voor de heropstart van de cultuursector:

- Boekencampagne: toeleiding naar de boekhandel
- Boekenbeurs: het is de bedoeling om hier een breder verhaal van te maken. Er wordt nagedacht over wat de beurs voor literaire organisatoren kan betekenen en omgekeerd. In eerste instantie zitten de uitgevers hier aan het stuur, het is sowieso niet de bedoeling dat de beurs door het BoekenOverleg georganiseerd wordt.
- Noodfonds: Vlaanderen voorzagt noodmiddelen voor auteurs, maar die pot is niet helemaal leeg geraakt. Vanuit het BoekenOverleg wordt ervoor geijverd dat het geld dat overschiet wel voor auteurs voorbehouden blijft.

Binnenkort zal de voorzitter vanuit het BoekenOverleg ook weer aan tafel zitten met de VRT: geef zeker een signaal als er vragen/opmerkingen zijn over bv. Podium19, Lang Zullen We Lezen, de

cultuurprogrammering...

- Update uit dat overleg:

- 1) de Tootsessies worden dit najaar voortgezet en na onze vraag daarover, geeft men aan dat literaire performances zoals slam daarin een plaats kunnen krijgen, wij mogen onze suggesties sturen naar tinka.claeys@vrt.be
- 2) dit najaar komt er weer een aflevering van de podcastreeks Groen Gebladerte door Tom De Cock, er is opnieuw geput uit onze lijst met suggesties
- 3) rondom samenwerking met de 'externe audiosector' rondom podcasting (zie beheersovereenkomst VRT) is nog aardig wat onduidelijkheid, het is momenteel nog niet duidelijk of leden van het OLO zichzelf ook kunnen aandienen als 'productiehuis' (om dus (co)productiesteun van de VRT te kunnen ontvangen), we houden dit punt nadrukkelijk op de agenda.

- Luisterpunt heeft een podium gekregen bij het BoekenOverleg om enkele zaken bij de sector aan te brengen. Wie dit ook zou willen doen, mag zich zeker aanmelden.

- ➔ Luisterpunt verduidelijkt dat zij ernaar streven om NT2-studenten ook als doelgroep voor hun luistermateriaal toe te voegen in hun missie. Het was interessant om dit idee te kunnen voorstellen binnen het BoekenOverleg.

- Boon Literatuurprijs

De voorzitter vertegenwoordigt het OLO in de Raad van Bestuur van de Boon. Er is een open oproep bij steden geweest om de uitreiking te organiseren, waar bijzonder veel sterke reacties op kwamen.

Oostende zal de uitreiking dit jaar organiseren; een voorwaarde was dat literaire organisatoren betrokken zouden worden, dus dat is een mooie kans voor de organisatoren in de regio.

- De Letterie vraagt zich af hoe het komt dat dit via de dienst toerisme gegaan is en niet via de dienst cultuur
 - ➔ Allen denken dat het mooie city marketing zal zijn

4. Procedure voorzittersverkiezing

20'

De voorzitter stelde zoals vorig jaar afgesproken een voorstel voor de procedure op, dat alvast aan alle deelnemers van dit overleg bezorgd werd. We bekijken in deze vergadering samen dit voorstel, dat ook aan alle andere leden bezorgd zal worden.

De grootste verandering in het voorstel is dat de voorzitterstermijn tot dusver 2 jaar duurde; het voorstel ligt voor dat dit 4 jaar zou worden. De voorzitter verduidelijkt dat het toch een tijdje duurt voor je ingewerkt bent, in het BoekenOverleg bijvoorbeeld. De huidige voorzitter weet nog niet of hij zich kandidaat zal stellen voor een volgende termijn. De vloer is open voor reacties en vragen.

- De Letterie vraagt zich af of de werktijd van de voorzitter en de secretaris nu door de Buren betaald wordt.

- ➔ De voorzitter geeft aan dat dat nu inderdaad het geval is, ook voor investeringen zoals in Ongelijk maar eerlijk. De voorzitter erkent dat dit een drempel is voor kandidaten en vraagt zich af of er oplossingen voor zijn. In ieder geval zou de website indien nodig op het platform van de Buren kunnen blijven, als dat praktischer is. Of anders kan daar doorgelinkt worden naar een nieuwe website.
- ➔ Literatuur Vlaanderen vindt dat het gesprek hierover aangegaan moet kunnen worden. Ook kleinere organisaties zouden de middelen moeten kunnen krijgen om zich te engageren in het OLO.

- Passa Porta heeft complimenten voor de voorzitter en de secretaris; het OLO heeft een sprong gemaakt tijdens het huidige voorzitterschap. Echter, een opmerking: het OLO is een

netwerkorganisatie, maar we werken wel erg procedureel en traditioneel met één voorzitter en één secretaris. Een voorzitterschap van twee termijnen van vier jaar zou ook wel erg lang worden. Moeten we deze structuur niet herdenken?

- ➔ Antwerpen Boekenstad sluit zich hierbij aan. Het OLO is een stuk productiever geweest dan de afgelopen jaren, maar hij vindt het belangrijk dat ook kleine organisaties zonder middelen zich kandidaat kunnen stellen. Als netwerkorganisatie is het misschien interessanter om gedeeld leiderschap te hebben, waarbij het OLO bij verschillende instanties door verschillende mensen vertegenwoordigd wordt.
- ➔ Brussels Planetarium Festival feliciteert ook de huidige tandem voorzitter-secretaris, maar het lijkt hem koosjerder dat de secretariaatsfunctie van het OLO geïstitutionaliseerd wordt door bv. Literatuur Vlaanderen. Hij gelooft ook meer in een netwerkorganisatie, waarbij verschillende mensen afgevaardigd kunnen worden. Hij wijst erop dat binnen de hele groep van literaire organisatoren ook veel onbetaalde medewerkers zitten, zouden we niet beter soms afspreken buiten de kantooruren?

Het Reynaertgenootschap is een van die vrijwillige deelnemers. Zij waarschuwt: als een secretariaat om de 2 jaar wisselt, dan is dat altijd chaos. Zij heeft ervoor gekozen om vrij te nemen van haar betaalde baan op de momenten dat het OLO plaatsvindt; zij vindt het een zodanig fijn en interessant overleg. Het is wel waar dat dat niet voor iedereen mogelijk is, dus is er zeker iets te zeggen voor een jaarlijks OLO-evenement tijdens een weekend. Dit zou ieder jaar door een andere partner georganiseerd kunnen worden?

- ➔ De Letterie sluit zich hierbij aan. Zij is als kleine vrijwillige organisator zeer blij dat het OLO bestaat; zo sta je er minder alleen voor. De verbindende factor is groot. Dat we het afgelopen jaar digitaal samenkwamen, toont dat daar mogelijkheden liggen: het maakt het OLO toegankelijker. Zij meent ook dat het belangrijk is dat er continuïteit in de secretariële ondersteuning zit. Het lijkt haar een idee om telkens met voorzittersduo's te werken, waarbij er overlap tussen verschillende termijnen zit.

De voorzitter dankt iedereen voor de inspiratie en de alternatieve modellen. Hij verduidelijkt dat het voorstel tot de verlenging van de termijn voortkomt uit eigen ervaring. Zeker in het BoekenOverleg merkt hij dat organisaties die telkens iemand anders afvaardigen minder stevig in hun schoenen staan dan de mensen die beter weten hoe het werkt. Het doorgeven van informatie kost ook veel moeite.

- ➔ Literatuur Vlaanderen snapt deze overweging zeker, maar denkt wel dat je een rolverdeling kunt afspreken met één vaste OLO-afgevaardigde in het BoekenOverleg.
- ➔ Passa Porta denkt dat we moeten experimenteren met gedeeld leiderschap en we moeten ons natuurlijk afvragen hoe we dat het best moeten doen. De keuze tussen langdurig/gedeeld voorzitterschap lijkt haar de eerste stap, dan kunnen we eventueel kijken naar afvaardiging.

De voorzitter vraagt zich af hoe we dit concreet zouden kunnen aanpakken bij een verkiezing.

- ➔ De Letterie denkt dat er duo's zich kandidaat zouden kunnen stellen.
- ➔ Het Reynaertgenootschap pleit er eerder voor dat er een inwerkperiode voor de nieuwe voorzitter is, waarbij de huidige voorzitter beschikbaar blijft. Dus meer een uitlooperperiode dan gedeeld leiderschap.
- ➔ Voor Creatief Schrijven zit gedeeld leiderschap niet in een bepaald aantal voorzitters, maar wel in wat verschillende geïnteresseerden aanbieden.
- ➔ VONK en Zonen is ook geen voorstander van duo-voorzitterschap. Het is belangrijk dat er één trekker is, en binnen de organisatie kunnen er taken verdeeld worden.

De voorzitter vraagt of het een idee is dat er verschillende procedures worden voorgesteld binnen het OLO. Hij vindt het wel belangrijk dat het democratisch element behouden wordt: dat wie niet altijd aanwezig is, ook een stem kan hebben hierin.

- ➔ Passa Porta, Antwerpen Boekenstad, het Reynaertgenootschap en Brussels Poetry Fest komen tot het voorstel dat degenen die geïnteresseerd zijn, voor de volgende OLO-vergadering zouden kunnen samenkomen voor een terrassessie om een of meer alternatieve modellen voor het voorzitterschap van het OLO voor te stellen. Wie hieraan deel wil nemen kan zich melden bij ilke.froyen@passaporta.be
- ➔ Om ideeën te delen wordt ook een Google Drive aangemaakt:
<https://drive.google.com/drive/folders/1BYcAF0uh6EFIdSRP0vmU2gYcz9Hw9hy4>

De voorzitter erkent dat het eigen voorstel een traditionelere weg is, en moedigt decentraal overleg over de procedure zeker aan. Hij is van harte bereid om hierbij aan te schuiven als dat kan helpen en staat ervoor open om zelfs al tijdens de huidige termijn te experimenteren met een andere vorm. Wel hecht hij er aan dat er sprake is van plenaire terugkoppeling, ook via de notulen. Uit de ervaring van de laatste jaren is gebleken dat het OLO door verschillende spelers louter via de notulen gevolgd wordt.

Hij vraagt dat iedereen de tijd neemt om de alternatieve plannen zelf te overdenken en, indien mogelijk, decentraal samen te komen. Mochten er al concrete, alternatieve voorstellen voor het in deze vergadering besproken voorstel uitgewerkt zijn, dan is het belangrijk die in ieder geval **tegen 15 september** aan de secretaris te bezorgen, zodat ze teruggekoppeld kunnen worden met alle leden vóór het **volgende OLO** dat op **1 oktober** zal plaatsvinden.

Bond zonder naam vult aan dat ze haar naam helemaal dreigt waar te maken, maar dit toch een cruciaal en mooi moment vindt. Er is een goed fundament gelegd tijdens het huidige voorzitterschap, waardoor mensen hier willen zijn. We moeten het moment vastpakken om dit samen richting te geven. Er is goesting om samen te werken: dat is eigenlijk de gemene deler tussen wat iedereen zegt.

5. Wat verder ter tafel komt

10'

VONK en Zonen kondigt een vacature aan. Lotte Dodion gaat ermee stoppen na 5 mooie jaren; zij wil zich weer meer op haar makerschap toeleggen. Flore Keersmaekers gaat verder binnen de organisatie en er wordt een zakelijke medewerker gezocht.

Als update: Literatuur Vlaanderen is met allerlei werkgroepen bezig, onder andere over het literaire middenveld. Ze zijn ook aan het bekijken hoe ze de werking rond literaire manifestaties kunnen veranderen.

Het Reynaertgenootschap werkt aan een nieuwe website en zoekt referentiepersonen: mensen die met boeken en literatuur bezig zijn en graag input leveren. Dank om je aan te melden bij h.reyniers@telenet.be Ook fijn nieuws: het Reynaertgenootschap heeft de Visser-Neerlandiaprijs 2020 voor Cultuur gewonnen, wat een mooie beloning is voor 30 jaar werk.

Het Lezercollectief nodigt alle OLO-leden van harte uit om deze film te bekijken:
<https://lezerscollectief.be/nl/in-beeld/>